

سرمقاله

از شورای بهداشت روستا تا کارگروه سلامت و امنیت غذایی استان مسیری ناهموار

هماهنگی بین بخشی یکی از مهمترین استراتژی‌ها جهت نیل به هدف ارتقاء سطح سلامت جامعه بوده و اصل انکار ناپذیری در کارکرد سالم نظام های سلامت دنیا محسوب می گردد و برای عملیاتی نمودن این استراتژی مدل شورا پیشنهاد شده است.

شورای سلامت روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان شوراهایی هستند که جهت حل مشکلات و معضلات سلامتی پیشنهاد شده اند. هر کدام از این شوراها آیین نامه های خاص خود را دارند و در مسیری مطلوب بایستی معضلات و مشکلاتی که در شورای سلامت روستا و شهر حل نشده اند در شورای سلامت بخش و در صورت عدم حصول نتیجه در شورای سلامت شهرستان و بعد استان طرح شده و مصوبات هر شورا به شورای بالاتر ارسال گردد و در برگشت مصوبات شورای بالادستی توسط شورای پایین دستی اجرا گردد. در حالیکه این گونه نیست و این مسیر رفت و برگشت بسیار ناهموار و سخت می باشد. برای برون رفت از این مشکل، دبیرخانه کارگروه سلامت و امنیت غذایی و دبیرخانه شورای سلامت شهرستان بایستی تلاش مضاعفی برای پیگیری بعمل آورند.

برگزاری ماهانه ۲۷۰ شورای سلامت روستا، ۲۵ شورای سلامت شهر، ۱۹ شورای سلامت بخش، ۶ شورای سلامت شهرستان و یک شورای استانی یعنی ۳۲۱ شورا در ماه و پیگیری مصوبات آن اهمیت این دبیرخانه ها را نمایان می سازد و جا دارد مدیران اجرایی استان نگاهی نو به اهمیت این موضوع داشته باشند.

نئولیبرالیسم و تأثیر آن بر سلامت

دهه ۱۹۸۰ شاهد پیدایش یک الگوی غالب به نام نئولیبرالیسم (آزادی خواهی نوین) بود. چرا که این مکتب بر آزاد سازی بازار تاکید دارد. طرفداران اصلی آن دولت آمریکا، بانک جهانی، و صندوق بین المللی پول می باشند.

نگرش نئولیبرال به این باور بود و هست که بازار های رها و آزاد شده از دخالت دولت، بهترین و کارآمد ترین اختصاص دهندگان منابع در تولید و توزیع می باشند و به همین خاطر هم موثر ترین مکانیزم برای ارتقاء مصلحت عامه از جمله سلامت و بهداشت هستند.

در نئولیبرالیسم دخالت دولت در اقتصاد و در فرایند های اجتماعی بهتر است که به حداقل برسد، چرا که فرایندهای تحت مدیریت دولت ذاتاً هرز رونده، دست و پاگیر هستند و با ابداع تضاد دارند. از نگاه نئولیبرال ها منطقاً هدف فراگیر سیاست باید این باشد که حکومت را در حوزه های اصلی مانند بهداشت کاهش دهد چرا که حضور دولت باعث نا کارآمدی می شود. بجای آن، حداکثر آزادی باید به بازیگران بازار داده شود که برای تحصیل منافع شخصی خود بسرعت باعث رشد اقتصادی تولید و ثروت برای کشور خواهند شد که پیش شرطی برای بهبود و ارتقای رفاه عمومی جامعه است.

فرضیه کلیدی اقتصاد درست نئولیبرالها در دهه ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ این بود که از آنجایی که رشد اقتصادی کلید توسعه سریع و در نهایت زندگی بهتر برای همه است، کشور ها باید بدون اندک نگرانی از پیامدهای اجتماعی کوتاه مدت برای بالندگی، رشد را توسعه دهند.

در همان حال که سیاست های تقویت رشد اقتصادی، مانند کاهش هزینه های اجتماعی دولت، می تواند باعث بروز زیانهای کوتاه مدت برای قشر های محروم شود، منافع بلند مدت این چنین سیاست هایی که با سرمایه گذاری مطلوب و تسریع در توسعه اقتصادی همراه است منافع آن زیانهای وارده را جبران خواهد کرد.

هدف اصلاحات بخش بهداشت و سلامت نئولیبرالها پرداختن به مشکلات و مسائل ساختاری موجود در سیستم سلامت و بهداشت بود که شامل:

- لزوم محدود کردن هزینه های بخش بهداشت و استفاده کارآمدتر از منابع،

- مدیریت سیستم های ضعیف که منجر به دسترسی ناکافی افراد فقیر به خدمات به رغم شعارهای PHC و کیفیت پایین خدمات در بسیاری از کشور ها و مناطق مختلف شده است. در نتیجه بحران اقتصادی جهانی، بودجه بخش اجتماعی در بسیاری از کشور ها در خلال سال های دهه ۱۹۸۰ تنزل کرد.

این امر اثرات منفی بر وضعیت سلامت و بهداشت قشر آسیب پذیر و محروم گذاشت.

در فقیر ترین کشور جهان در دهه ۱۹۸۰ بودجه عمومی در زمینه آموزش و پرورش ۲۵٪ و برای بهداشت ۵۰٪ کاهش یافت.

بطور کلی کوچک کردن دولت و باز نگری در تنظیم بازار که الگوی توسعه نئولیبرالیسم آن را به ارمغان آورد، شرایطی را ایجاد کرد که در آن انجام اقدامات نظام مند برای بهبود بهداشت از طریق عوامل اجتماعی موثر بر سلامت مساعد نبود.

این شرایط البته برای منافع شرکت ها، برای وام دهندگان و سرمایه گذاران و برای برخی از نخبه های کشور های در حال توسعه و برای خود موسسات مالی بین المللی منافع و مزایای زیادی در برداشت.

کشور ها حتی با آن که بودجه اجتماعی داخلی خود را کاهش داده بودند در اکثر موارد به باز پرداخت بدهی ها خود ادامه دادند.

گزارش فعالیت های استانی

۱) اقدامات سلامت محور دستگاه ها

به موازات عملیاتی شدن پروژه های سلامت محور دستگاه های اجرایی استان در قالب برنامه جامع سلامت، به معرفی فعالیتهای شهرداری قزوین به عنوان یکی از دستگاه های بسیار فعال در این خصوص می پردازیم.

شهرداری قزوین با محوریت تلاشهای پیام گزار محترم این سازمان مؤثر، جناب آقای مهندس سعید فرازند، به اجرای پروژه های متعددی پرداخته است که اکثریت قریب به اتفاق آنها به ثمر نرفته و به انجام رسیده اند.

ضمن تشکر از شهردار محترم قزوین و مجموعه تحت مدیریت ایشان، تصمیم داریم در شماره های متعدد اقدام به معرفی و تشریح فعالیتهای شهرداری در این خصوص بنماییم.

قابل توجه اینکه شهرداری قزوین اقدام به راه اندازی مرکزی مستقل به منظور توسعه فعالیتهای سلامت محور نموده که طی مذاکره با مسئولین دبیرخانه سیاستگذاری سلامت دانشگاه، فعالیتهای مشترکی را در عرصه سلامت مردم قزوین به مرحله اجرا خواهند رسانید. (ادامه دارد...)

۲) شورای پیام رسان سلامت استان

در ادامه نشستهای شورای پیام رسان سلامت، راهکارهای بهره مندی از مشارکت دستگاهها و نهادهای بین بخشی در راستای نصب بنرهای سلامت مورد بررسی قرار گرفت و جلب حمایت صنایع غذایی با همکاری معاونت غذا و داروی دانشگاه مورد وثوق اعضا واقع گردید.

۳) اندیشگاه سلامت

پس از تصویب آیین نامه اندیشگاه سلامت توسط هیات محترم رئیسه دانشگاه، جهت اجرایی نمودن و تشکیل این اندیشگاه ذیل دبیرخانه سیاستگذاری سلامت طی مذاکراتی که با رئیس محترم دانشکده پزشکی جناب آقای دکتر محمدی و مسئول دبیرخانه سیاستگذاری سلامت انجام گرفت، مقرر شد جلسه ای با حضور مدیران گروههای دانشکده پزشکی به ریاست رئیس دانشکده پزشکی تشکیل گردد و رئیس اندیشگاه سلامت از میان داوطلبین علاقه مند انتخاب شود.

۴) خانه مشارکت مردم در سلامت

..ادامه از شماره قبل؛

سال ۹۰ :

برگزاری ۶جلسه با شرکت حدود ۷۰٪ اعضا دستاوردهای جلسات : برنامه ریزی جهت برگزاری همایشها (تعداد ۷ همایش) و همایش تشکل های مردمی با عنوانین: داوطلبان سلامت ، ائمه جمعه ، هیئتهای مذهبی ،بخش خصوصی ، بخشداریها ودیاریها، شهرداریها و شوراها، اسلامی، بسیجیان، نهضت سواد آموزی، انجمن اولیاء و مربیان

۵) غربالگری سلامت شهروندان

پروژه غربالگری و مراقبت سلامت خانواده شهر محمدیه از طرحهای برنامه جامع سلامت می باشد که از سال ۱۳۸۹ اولین گامهای آن برداشته شد. هدف اصلی این پروژه ، شناسایی عوامل خطر ایجاد کننده بیماری ها است بطوریکه افراد بالای ۱۵ سال با تشخیص پزشک در خصوص ۷ بیماری شایع غیر واگیر (دیابت ، چربی خون بالا ، پرفشاری خون ، چاقی ، سرطان کولون ، سرطان پستان و دخانیات) غربالگری و مراقبت شوند.در آخرین جلسه تیم پروژه غربالگری در پایان آذر ماه مقرر گردید نظر دینفعان با تکمیل پرسشنامه ای سنجیده شود همچنین مقرر گردید آزمایشگاههای طرف قرارداد با این پروژه آزمایشات باقی مانده را انجام و نتایج آن را در سایت ثبت نمایند

مهمترین مصوبات شوراها مرتب

در شورای پیام گزاران دستگاه های اجرایی استان به همراه پیام گزاران حوزه استانداری و فرمانداری ها ۶مصوبه به امضای حاضران رسید. از جمله تصویب شد جلسه مشترکی با حضور معاونت بهداشتی و سازمان آتفای شهری جهت تهیه بروشورهای سلامت برگزار گردد.

طرح مساله و جلب حمایت استانی

نان سالم نقش مهمی در تامین سلامت مردم دارد. ارتقای کیفیت نان و تخمیر مناسب آن باعث تامین بخش عمده ای از مواد معدنی مورد نیاز مردم شده موجب ارتقای سطح سلامت جامعه خواهد شد. دستیابی به این هدف در گرو همکاری همه جانبه دستگاههای متولی نان(سازمان غله، استانداری، جهاد کشاورزی، صنعت و معدن، دانشگاه و اتحادیه های نانوایان) می باشد.

واژگان سلامت؛

بهداشت برای همه: Health For All

دستیابی کلیه مردم دنیا به سطحی از سلامت که به آنها امکان برخورداری از یک زندگی مولد از لحاظ اجتماعی و اقتصادی را بدهد.

پیام مدیریت موثر

اغلب عوامل موثر در شکست و موفقیت افراد در حوزه مسئولیت خود فرد و قابل کنترل است.

تشکر و قدردانی

از آقای مهندس لک مدیرکل محترم اسبق برنامه و بودجه استانداری به خاطر حمایت همه جانبه از فعالیت های سلامت محور برنامه جامع سلامت استان تقدیر و تشکر بعمل می آید و امیدواریم در سمت جدید با عنوان مدیرکل فناوری و اطلاعات استانداری همچنان حامی ما در ادامه فعالیت هایمان باشند.

زیر نظر دکتر علی اکبر زینالو رییس

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

شورای نویسندگان: دکتر نوید محمدی، دکتر سید سعید اسکویی، نوروز علی عزیزخانی، عیسی کشاورز معتمدی، سیده فاطمه میری، غلامحسن شعبانی، زهرا کشاورز قاسمی، محمد مهدی بندرچی

مشاور: دکتر بهزاد دمازی ، متخصص پزشکی اجتماعی و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

آدرس سایت دبیرخانه:

<http://hpu.qums.ac.ir>

تلفن:

۳۳۶۳۸۷۲

این پیک صرفاً برای اطلاع رسانی به مخاطبان دبیرخانه سیاستگذاری سلامت استان، شامل مدیران، میانجیان مشارکت مردم، اعضای هیات علمی و کارشناسان دانشگاهها و دستگاهها در پهنه استانی است و اقتباس از آن با ذکر منبع بلامانع است.